

Kpéngô tèrè a yéké nyen?

1/11/2022

Kpéngô tèrè a yeke ti a zo sô a tî na yâ ti kpalé ti warango kobéla ti COVID-19, mais adé a wara kobéla na tèrè ti ala pèpè, ouala ala yeke na â nzörökö ti COVID-19 pèpè. A bata mo yongoro na â tanga ti â zo, tongaso si mo lingbi ti kangbi kobéla ni na mbéni pèpè. A hounda na mo ti kpé tèrè ti mo na yanga dä pèpè na péko ti sô mo tî na yâ ti kpalé ti warango kobéla tongana â mbéti ti surungo ndô ti maboko ti mo teti COVID-19 a yeke na légué ni ouala mo wara COVID-19 na yâ ti â tanga ti lango 90 sô a hon sô. Sô a yé ti tènè mo na mbéni zo sô a yéké na kobéla ti COVID-19 a douti na ndö ôko na ngoye sô zo ni a lingbi ti kangbi kobéla ni.

Dütïngô nduru na â zo a yé ti tènè:

- Mo duti nduru mingi na gbé ti barasi ôko na mbéni zo sô a yéké na makongo ti kobéla teti pënzë-ngbonga 15 ouala na yâ ti ngbonga 24.
- Mo bâ ndö na tèrè ti mbéni zo sô a yéké kobéla ti COVID-19 na yanga dä.
- Mo douti na ndö ôko mbéni zo sô a yéké kobéla ti COVID-19 (mo sou ngbangba ouala mo sou yanga ti a zo sô).
- Mo kangbi sembê ti tengô kobè ouala kopo ti nyongô yé ti mo na mbéni zo sô a yéké kobéla ti COVID-19.
- Zo sô a yeke na COVID-19, a ngâssi, a tîko ouala a tuku ngou ti yanga na tèrè ti mo.

You kanga hön na popo ti a zo.

A zo kuè sô a tî na yâ ti kpalé ti warango kobéla ti COVID-19 alingbi ala you kanga hön na gigi nga na popo ti a zo juska a sara lango 10 a tônda ni na lango sô mo tî na yâ ti kpalé ti warango kobéla. Kpé ti gué na â ndö sô a yeke ngangu ti you kanga hön dä na yâ ti â lango 10 sô, â ndö tongana dä ti sarango ngia ti â wanguru nga na â ndö ti kango kobè.

Ngbâ na yanga dä teti lango 5.

- Adé a sùrû ndô ti maboko ti mo pèpè.** Sô a yé ti tènè adé a sùrû ndô ti maboko ti mo na mbéni yoro ti COVID-19 ôko pèpè.
- Tongana â mbéti ti surungo ndô ti maboko ti mo teti COVID-19 a yeke na légué ni pèpè.** Sô a yé ti tènè sô adé a sùrû ndô ti maboko ti mo na yoro ti relais pèpè na a hon nzè 5 a tônda ni na ndëmbé sô mo wara 2 surungo ndô ti maboko ti mo na yoro ti Pfizer ouala Moderna, ouala a hondo ti nzè 2 sô a sùrû ndô ti maboko ti mo na yoro ti Johnson & Johnson. Alingbi ti tènè nga sô a sùrû ndô ti maboko ti mo gî légué 1 na â yoro ti Pfizer ouala Moderna. Â moléngé sô a yeke na gbé ti ngü 5 ti si na ngü 17, â mbéti ti surungo ndô ti maboko ti ala teti COVID-19 a yeke na légué ni pèpè tongana a sùrû ndô ti maboko ti ala na houngo ti yoro 1 ti relais ti Pfizer; â yoro ti relais a yeke na yâ ti mbéti ti kpéngô tèrè na yanga dä teti â moléngé na ngoye sô pèpè.

Lawa lâ si mbi lingbi ti kaï kpéngô tèrè?

Mo lingbi ti kaï kapa ti kpéngô tèrè ti mo na yanga dä na péko ti lang 5 ni tongana mo yeke na â nzörökô pèpè. Mo lingbi ti kiri na kusala ti mo, na dä-mbéti nga na â nzénè-nzénè kusala ti mo tongana mo you mbéni [nzoni kanga hön](#) na popo ti a zo nga na gigi teti mbéni lang 5 na péko ti sô mo hounzi kapa ti kpéngô tèrè ti mo na yanga dä. Sô a mü maboko na mo ti bata â mbéni zo na nzoni séni.

Alingbi ti hounda na â mbéni zo ti kpé tèrè ti ala na yanga dä a hondo ti lang 5 teti ndö sô ala lang 5 dä nga na sô ala sara kusala dä a zia ala na yâ ti â kpalé ti warango COVID-19. A zo sô a sara kusala na yâ ti â ndö tongana â ndö ti gbötongô më (dä ti kanga), â ndökua ti bango ndö na tèrè ti a zo teti yongoro ngoye, ouala â ndö ti a zo sô a yeke na dä ti lang 5 pèpè, alingbi ala sara â [yé sô a yeke na yâ ti mbéti](#) ti ndökua ti CDC. Alingbi â wanganga a sara â [yé sô a yeke na yâ ti mbéti](#) ti ndökua ti CDC.

Gué a ba yâ ti mënê ti mo lang 5 na péko ti sô mo tî na yâ ti kpalé ti warango kobéla ouala tongana mo yeke na â nzörökô.

Sô a zia â gbâ ti makongo ti dü gbani na ya ti tèrè ti mo awè si a lingbi wara ala na légé bango yâ ti mënê ti mo. Ngbâ na yanga dä juska mo wara kiringo tènè na ndô tènè ti bango yâ ti mënê mo. Tongana a wara kobéla na tèrè ti mo pèpè na ngoye sô, mo lingbi ti kaï kapa ti kpéngô tèrè ti mo na yanga dä. Mo lingbi ti gué ti ba yâ ti mënê ti mo pèpè na péko ti lang 5 ti kpéngô tèrè ti mo, ouala mo soro ti gué ti ba yâ ti mënê ti mo pèpè, mo lingbi ti duti na yanga dä juska lang 10 a tônda ni na tanga ti lang 5 sô mo duti na ndö ôko na mbéni zo sô a yeke na COVID-19. Alingbi [mo ngbâ na yanga dä ti mo](#) tongana a wara kobéla na tèrè ti mo.

Gi â [nzörökô](#) ti COVID-19. Ngbâ na yanga dä na mo ba yâ ti mënê ti mo hiô tongana tèrè ti mo a sön.

I inga sô pasa ti tongana a zo a kiri a wara kobéla ti COVID-19 na fini ni a yeke dä. I inga nga biani sô alingbi ti wara kobéla na tèrè ti â mbéni zo na péko ti sô ala yeke na COVID-19 atâa lang 5 ti kpéngô tèrè ti ala a hounzi awè na ala lingbi ti kangbi kobéla na â mbéni zo pèpè. Ndökua ti CDC nga na ndökua ti séni ti Utah a hounda na a mo ti ba yâ ti mënê ti mo pèpè na péko ti sô mo tî na yâ ti kpalé ti warango kobéla na si adé a sara **lang 90** pèpè (a sara nzè 3) a tônda ni na lang 5 sô a wara kobéla ti COVID-19 na tèrè ti mo. Biani, tongana mo yeke na â nzörökô, na a sara **na gbé ti lang 90** a tônda ni na lang 5 sô a wara COVID-19 na tèrè ti mo, alingbi mo gué a ba yâ ti mënê ti mo na fini ni.

I inga nga biani sô pasa ti tongana a zo sô a sürü ndô ti maboko ti ala a wara COVID-19 a yeke dä, biani ti duti taâ nzoni, alingbi a zo sô a sürü ndô ti maboko ti ala awè, a gué a ba yâ ti mënê ti ala na yâ ti â lang 5 ti si na lang 7 na péko ti sô ala tî na yâ ti kpalé ti warango kobéla.

Douti na yanga dä ti mo na sala kwè ti douti yongorö na â zo.

- A lingbi mo gwé na kusala ti mo pèpè, mo gwé na dambëtî pèpè, mo gwé na yâ ti â mbéni boungbi pèpè lo gwé na â boungbi ti Nzapa pèpè, mo gwé na â boungbi ti séwa pèpè ouala â mbéni â boungbingô tèrè nga. Ngbâ na yanga dä, mo gwé na gigi gi tongana mo gwé na dä-nganga.
- Gi â nzörökô ti COVID-19 lâ na lâ teti lang 10 na péko ti lang 5 sô mo tî na yâ ti kpalé ti warango kobéla, nga mo mü wâ ti tèrè ti mo nga. Gué mo ba yâ ti mënê ti mo hiô tongana mo yekena â nzörökô ti COVID-19.
- Kiri na hüngö ti a zo sô a yéké ga na dä ti mo kété.
- Alingbi mo gué na voyage pèpè juska ngoye ti kpéngô tèrè ti mo a hounzi. Gué a ba yâ ti mënê ti mo na yâ ti â lang 5 na péko ti sô mo tî na yâ ti kpalé ti warango kobéla na alingbi mo inga mbrimbri sô mo yeke na COVID-19 na tèrè ti mo pèpè kozô si mo gué na voyage. Yé nyen mo lingbi ti sala tongana mo yéké na â nzörökô ti kobéla ti COVID-19: You kanga hön na popo ti a zo tongana mo yeke gué na voyage.
- Sô a yé ti tènè sô mbéni zo a douti na yongorö so a yéké na gbé ti barasi ôko ouala na gbé ti barasi 2 (na gbé ti yöngô ti mabôko 2) na â tanga ti â zo sô.